

PREHLAD ZMIEN V LEGISLATÍVNOM PROSTREDÍ S DOPADOM NA MALÉ A STREDNÉ PODNIKY

AKTUALIZÁCIA ZA 4. ŠTVRŤROK 2015 (K 31. 12. 2015)

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE PODNIKATEĽOV

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

Cieľom tohto dokumentu je informovať širokú podnikateľskú verejnosť o aktuálnych zmenách v legislatíve upravujúcej podmienky podnikania v Slovenskej republike, najmä s ohľadom na malé a stredné podniky (MSP). Dokument reflektuje najmä na zmeny prijaté za predchádzajúci štvrťrok, ale sú v ňom uvedené aj informácie o predpisoch, ktoré boli prijaté v skoršom období a ktoré v dohľadnej dobe iba nadobudnú účinnosť. Informácie v dokumente sú radené chronologicky podľa ich publikovania v Zbierke zákonov.

© SBA, Bratislava, 2015

Vypracoval: Ing. Ján Malček

Materiál bol vypracovaný na základe právneho stavu k 31. 12. 2015

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto brožúry nesmie byť reprodukováná, uchovaná v rešeršnom systéme alebo prenášaná hocíjakým spôsobom, vrátane elektronického, mechanického, fotografického alebo iného záznamu alebo hocíjakým systémom na ukladanie a vyhľadávanie informácií, bez predchádzajúcej dohody a písomného povolenia autora.

Neprešlo jazykovou úpravou

**Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
(zákon č. 253/2015 Z. z.)**

Prehľad najvýznamnejších zmien, ktoré novela zákona obsahuje:

Zníženie poplatkov za registráciu spoločností do obchodného registra

- od 1.1.2016 dochádza k zníženiu väčšiny poplatkov vo veciach obchodného registra. Po novom napríklad **za zápis spoločnosti s ručením obmedzeným** do obchodného registra je poplatok **len 300 eur namiesto 331,50 eur**. Využitím elektronickej žiadosti je možné ušetriť na súdnych poplatkoch ešte viac. Podľa zákona o súdnych poplatkoch vo veciach týkajúcich sa obchodného registra platí, že ak sa celý návrh podáva elektronickými prostriedkami, je sadzba poplatku 50 % z pevnej sumy ustanovenej v sadzobníku.

Kapitálové príjmy fyzických osôb

- Zavádza sa osobitný základ dane z kapitálového majetku, ktorým sa zabezpečí rovnaké zdanenie príjmov z kapitálového majetku bez ohľadu na skutočnosť, či plynú zo zdrojov na území Slovenskej republiky, alebo zo zdrojov v zahraničí. Príjmy z kapitálového majetku už nebudú zahrnuté v základe dane fyzickej osoby podľa § 4 ZDP, ale budú sa zdaňovať samostatne v rámci osobitného základu dane, a to sadzbou dane vo výške 19 %. Na tieto príjmy sa nebude uplatňovať progresívna sadzba dane.

Oslobodenie príjmov z predaja cenných papierov

Novela zákona zavádza oslobodenie príjmu fyzických osôb:

- Z predaja cenných papierov obchodovaných na regulovanom trhu alebo obdobnom zahraničnom regulovanom trhu, ak doba medzi nadobudnutím a predajom cenného papiera presiahne jeden rok, za súčasného splnenia podmienky, že daňovník tieto cenné papiere nemal zahrnuté v obchodnom majetku,
- Z predaja cenných papierov, opcií a príjmu z derivátových operácií plynúceho z „dlhodobého investičného sporenia“ (definovaného v nepriamej novele zákona o cenných papieroch) vrátene príjmu vyplateného po uplynutí 15 rokov od začiatku dlhodobého investičného sporenia, ak nejde o obchodný majetok daňovníka.

Dividendy

- V súvislosti s implementáciou nedávnej novely smernice o spoločenskom systéme zdaňovania uplatňovanom v prípade materských a dcérskych spoločností slovenské právnické osoby budú môcť oslobodiť prijaté dividendy, len ak neboli daňovým výdavkom na úrovni vyplácajúcej dcérskej spoločnosti.

- Prijaté dividendy budú predmetom zdanenia na Slovensku v prípade úkonu alebo viacerých úkonoch bez ekonomickej podstaty, ak ich hlavným účelom alebo jedným z hlavných účelov bolo získať daňovú výhodu.

Ocenenie majetku na daňové účely

- V súlade s novelou daňovník nebude mať možnosť prvotného ocenenia majetku reprodukčnou obstarávacou cenou, namiesto nej bude musieť použiť ocenenie reálnou hodnotou. Tento postup bude aplikovateľný, napríklad, pri ocenení hodnoty majetku nadobudnutého bezodplatne.
- Novela ďalej zavádza osobitné ustanovenie na stanovenie vstupnej ceny finančného majetku. Táto zmena má takisto vplyv pri výpočte zisku alebo straty z predaja finančného majetku,
- Nové pravidlá sa uplatnia pri majetku obstaranom po 31.12.2015.

Zdaňovanie poradenských služieb

- Len vybrané poradenské a právne služby zaradené do špecifického kódu klasifikácie produktov (69.1 a 69.2). t.j. právne činnosti, účtovnícke a audítorské činnosti, vedenie účtovných kníh, daňové poradenstvo, budú daňovým výdavkom až po zaplatení.

Normy a certifikáty

- Výdavky na normy a certifikáty neprevyšujúce obstarávaciu cenu 2 400 eur sa zahrnú do základu dane jednorazovo. Zmena sa uplatní už pri podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2015.

Príslušenstvo k pohľadávke

- Tvorba opravnej položky k príslušenstvu pohľadávky bude považovaná za daňový výdavok, ak toto príslušenstvo bolo zahrnuté do zdaniteľných príjmov a od splatnosti pohľadávky, ku ktorej sa príslušenstvo viaže, uplynula lehota dlhšia ako 1 080 dní.
- Odpis príslušenstva k pohľadávke bude považovaný za daňový výdavok, ak budú naplnené vyššie uvedené podmienky pre daňovú tvorbu opravnej položky k príslušenstvu pohľadávky.
- V prípade postúpenia pohľadávky vrátane príslušenstva daňovým výdavkom je hodnota príslušenstva, ak bola zahrnutá do zdaniteľných príjmov, najviac do výšky príjmu plynúceho z jeho postúpenia.
- Podľa prechodných ustanovení novely sa predmetné pravidlá uplatnia už pri podávaní daňových priznaní po 31.12.2015.

Rozšírenie okruhu osôb, ktoré nie sú povinné platiť daňovú licenciu

- Od 1.1.2015 nebudú mať povinnosť platiť daňovú licenciu ani pozemkové spoločnosti, ktoré vykonávajú poľnohospodársku prvovýrobu, hospodária v lesoch a na vodných plochách a ich ročný obrat zároveň nepresiahne sumu 10 000 eur.
- Rovnako takúto povinnosť nebude mať ani daňovník, ktorý podal návrh na zrušenie spoločnosti bez likvidácie, okrem situácie, keď prechádza imanie na právneho nástupcu, a to počnúc zdaňovacím obdobím, v ktorom tento návrh podal.

Úpravy v odvodoch podľa zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

Od 1. januára 2016 sa pre samostatne zárobkovo činné osoby zvyšuje minimálny, ako aj maximálny vymeriavací základ na platenie poistného na sociálne a zdravotné poistenie. Súčasne tak vzrastie minimálna aj maximálna suma poistného, ktoré sú SZČO povinné platiť.

Minimálny vymeriavací základ sa zvýši zo 412 na 429 eur. Od januára preto stúpnu minimálne mesačné odvody do Sociálnej poisťovne z 136,57 na 142,20 eura. Maximálny vymeriavací základ sa zvýši zo 4 120 na 4290 eur. Najvyššie odvody sa zvýšia z 1 365,78 na 1 422,13 eura.

Minimálne mesačné zdravotné odvody stúpnu z 57,68 eura na 60,06 eura. Maximálny vymeriavací základ sa zvýši zo 4 120 na 4 290 eur, takže maximálny odvody do zdravotnej poisťovne stúpne na 600,60 eura.

Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon č. 241/2015 Z. z.)

Dňom **1. novembra 2015** nadobudol účinnosť zákon č. 241/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Medzi najvýraznejšie z nich patrí zmena spôsobu zdaňovania cigár a cigariet, ktoré sa začnú zdaňovať rovnako ako tabak (to znamená podľa hmotnosti), zákaz predaja spotrebiteľského balenia cigariet s iným počtom ako 20 kusov cigariet a spotrebiteľského balenia tabaku s hmotnosťou menšou ako 30 gramov.

Zmeny zákona budú aplikované v troch fázach – k 1. novembru 2015, k 1. januáru 2016 a k 1. marcu 2016.

Cieľom novely zákona je:

- upraviť **zdaňovanie cigár a cigariet** tak, aby bol **základ dane** pre tento tabakový výrobok **vyjadrený v kilogramoch** (doposiaľ bol vyjadrený v kusoch) a tiež zmeniť sadzbu dane na cigary a cigarky z kusov na kilogram výrobku (účinnosť od 1. januára 2016). V praxi to znamená, že **sadzba dane na tabak, cigary a cigarky bude rovnaká, čo by malo viesť k**

- znížení únikov na spotrebnej dani z cigariet** (z dôvodu nižšej sadzby dane stanovenej na cigary sa tabak z nekvalitných cigár zneužíval na výrobu cigariet)
- zmena znaku pre sadzbu dane, ktorý sa uvádza na kontrolných známkach určených na označovanie spotrebiteľských balení cigár alebo cigariet z veľkého písmena A na veľké písmeno „B (od 1. januára 2016), pričom **spotrebiteľské balenie cigár alebo cigariet označené kontrolnou známkou, na ktorej je znak pre platnosť sadzby spotrebnej dane, ktorým je veľké písmeno „A“ bude možné uvádzať do daňového voľného obehu do 29. februára 2016 a predávať do 31. decembra 2016**
 - **zakázať** predaj spotrebiteľského balenia cigariet s iným počtom ako 20 kusov cigariet (v zmysle európskeho nariadenia sa počet cigariet zvýši zo súčasných 19 na 20 cigariet v každom spotrebiteľskom balení - účinnosť od 1. marca 2016), pričom spotrebiteľské balenia cigariet s **19 ks bude možné** na území SR **predávať do 31.03.2016.**
 - **zakázať** predaj spotrebiteľského balenia **tabaku** s hmotnosťou **menšou ako 30 gramov** (účinnosť od 1. marca 2016), pričom **20 g spotrebiteľské balenie tabaku** bude možné na území SR predávať **do 20.05.2017**
 - **znížiť administratívnu záťaž** pri oznamovaní údajov o prijatých kontrolných známkach prostredníctvom informačného systému na odber kontrolných známk (účinnosť od 1. novembra 2015),
 - **spresniť práva a povinnosti** finančného riaditeľstva a štátnej tlačiarne pri nakladaní s kontrolnými známkami – spôsob tlače, reklamácie,... (účinnosť od 1. novembra 2015),
 - **zaviesť nové správne delikty**, ktoré sa budú týkať nezákonného nakladania s kontrolnými známkami (účinnosť od 1. novembra 2015),
 - **zosúladiť mechanizmus dočasného pozastavenia prístupu do elektronického systému prepráv tabakových výrobkov** daňovému subjektu, ktorým je prevádzkovateľ daňového skladu, oprávnený príjemca alebo registrovaný odosielateľ, a to so zákonom o spotrebnej dani z minerálneho oleja a alkoholických nápojov (účinnosť od 1. novembra 2015),
 - **upraviť sankcie** za porušenie ustanovení, upravujúcich niektoré povinnosti pri tlači a nakladaní s kontrolnými známkami (účinnosť od 1. novembra 2015).

Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon č. 252/2015 Z. z.)

Zásadnou novinkou právnej úpravy verejného obstarávania je zavedenie definície **konečného užívateľa výhod** a **registra konečných užívateľov výhod**. Cieľom tejto úpravy je dosiahnuť efektívnejšie a transparentné nakladanie s verejnými prostriedkami a bojovať proti korupcii vo verejnom obstarávaní. V zmysle novej úpravy verejní obstarávatelia a obstarávatelia nebudú môcť uzatvoriť zmluvu s uchádzačom, ktorý nemá zapísaných konečných užívateľov výhod v registri konečných užívateľov výhod. Povinnosť mať uvedených konečných užívateľov výhod sa vzťahuje aj na subdodávateľa, ktorý sa má podieľať na dodaní plnenia v sume najmenej 30 % z hodnoty plnenia pri nadlimitných zákazkách s predpokladanou hodnotou najmenej 10 mil. eur, alebo pri podiele aspoň 50 % pri iných zákazkách. Zmluvy na základe verejného obstarávania budú uzatvárať iba subjekty so známou vlastníckou štruktúrou až po úroveň fyzických osôb. Dôležité je ale zdôrazniť, že uvedená podmienka sa bude vzťahovať na nadlimitné zákazky a podlimitné zákazky bez využitia elektronického trhu. Spoločnosti a fyzické osoby budú mať povinnosť uviesť svojich konečných užívateľov výhod v čestnom vyhlásení, ktoré tvorí prílohu k žiadosti o

zápis do tohto registra. Tieto údaje budú následne verejne prístupné na webovom sídle Úradu pre verejné obstarávanie.

V prípade nesplnenia povinností vo vzťahu k zápisu do registra konečných užívateľov výhod novela:

- zavádza nové druhy správnych deliktov a oprávňuje verejného obstarávateľa a obstarávateľa vypovedať za stanovených podmienok zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu;
- umožňuje vyčiarknuť z registra subjekty, ktoré majú adresu alebo sídlo v štáte, ktorý nespokupracuje s orgánmi Slovenskej republiky pri overovaní identifikácie ich reálneho vlastníka.

Podlimitné zákazky

Novelou dochádza k zvýšeniu spodnej hranice predpokladanej hodnoty (podlimitných) zákaziek na dodanie tovaru bežne dostupného na trhu, okrem potravín, uskutočňovania stavebných prác alebo poskytnutie služieb bežne dostupných na trhu. Spodná hranica predpokladanej hodnoty takejto zákazky sa zvýšila z 1000 eur na 5000 eur pre všetkých verejných obstarávateľov, okrem Slovenskej republiky zastúpenej svojimi orgánmi, pre ktoré zostal v tomto prípade spodný limit na úrovni 1000 eur. Zámerom tejto zmeny je zjednodušenie procesu verejného obstarávania pre obce a menšie mestá. V rámci limitu podlimitnej zákazky a zákazky podľa § 9 ods. 9 zákona o verejnom obstarávaní sa z pôsobnosti tohto zákona vyníma druh služieb spočívajúci v právnom zastupovaní klienta advokátom v rozhodcovskom konaní, zmierovacom konaní, súdnom konaní, správnom konaní alebo inom obdobnom konaní a právne poradenstvo poskytované advokátom pri príprave týchto konaní alebo ak existuje zjavný náznak a vysoká pravdepodobnosť, že vec, ktorej sa právne poradenstvo týka, sa stane predmetom takéhoto konania.

Elektronické trhovisko a dynamické nákupné systémy

K zmenám, ktoré so sebou prináša novela zákona o verejnom obstarávaní patrí aj zavedenie možnosti využiť elektronické trhovisko aj pri nadlimitných zákazkách a úprava procesu dynamických nákupných systémov, v súvislosti s uplatnením pravidiel užšej súťaže.

Novela nadobudla účinnosť **dňa 1. novembra 2015.**

Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) <u>(zákon č. 254/2015 Z. z.)</u>

Cieľom novely je najmä zefektívniť proces povoľovania stavieb významných investícií tak, aby bolo možné realizovať povoľovanie takýchto stavieb v čo najkratšom časovom horizonte. Na zefektívnenie územného a stavebného konania o odňatí pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu (Novela zmenila a doplnila aj ustanovenia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy). Novela spresňuje niektoré ustanovenia stavebného zákona a odstraňuje duplicitu v konaniach, čím dochádza k skráteniu v praxi nevyhovujúceho zdĺhavého procesu. Zároveň posilňuje postavenie obce ako orgánu územného plánovania. Obec ako dotknutý orgán v zmysle stavebného zákona má právo vyjadrovať sa k návrhom na uskutočňovanie stavieb s cieľom ochrániť záujmy v území (v súvislosti s priestorovým usporiadaním a funkčným využívaním územia) alebo s cieľom uplatniť ďalšie záujmy, ak jej tieto kompetencie vyplývajú zo

stavebného zákona alebo z osobitných predpisov. V prípadoch, keď sa v zmysle novely územné rozhodnutie nevyžaduje (napr. v prípade stavieb významnej investície), stavebné úrady povolia stavbu alebo jej zmenu len na základe záväzného stanoviska miestne príslušného orgánu územného plánovania (obce), ktorý overuje dodržanie zastavovacích podmienok určených územným plánom zóny, resp. na základe a v súlade s územným plánom obce. Táto novela nadobudla účinnosť **17. októbra 2015**.

**Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 323/1992 Z. z. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov
(zákon č. 267/2015 Z. z.)**

Novela zmenou **ustanovenia § 3** výslovne upravuje **oprávnenie notára vydávať elektronické odpisy a výstupy z registrov** informačných systémov verejnej správy. Takto vydané odpisy a výstupy budú **verejnou listinou**. Ak sa notárska zápisnica spisuje s účastníkom, ktorý je zastúpený na základe plnomocenstva, **pravosť podpisu splnomocniteľa musí byť úradne osvedčená**. Úradné osvedčenie pravosti podpisu sa nevyžaduje, ak je splnomocnencom advokát. Splnomocnenie je prílohou notárskej zápisnice. Uvedená zmena bola zavedená doplneným **odsekom 2 v ustanovení § 47**. Novela nadobudla účinnosť **dňa 1. decembra 2015**.

**Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov
(zákon č. 268/2015 Z. z.)**

Zavádza sa **osobitná úprava** dane na základe **prijatia platby za dodanie tovaru alebo služby** – podmienka zaplatenia dane na výstupe aj na vstupe. Môže ju **dobrovoľne** uplatniť platiteľ, ak za predchádzajúci rok nedosiahol obrat 100 000 eur a odôvodnene predpokladá podobný obrat v prebiehajúcom kalendárnom roku a nebol naňho vyhlásený konkurz alebo nevstúpil do likvidácie. Dodávateľia prác a služieb, ktorí chcú platiť DPH, až keď im odberateľ uhradí faktúry, to musia písomne nahlásiť daňovému úradu, a to najneskôr do konca mesiaca, v ktorom začali uplatňovať nové pravidlá. Platiteľ DPH môže ukončiť využívanie tejto novinky v posledný deň kalendárneho roka. Dátum skončenia treba daňovému úradu oznámiť písomne najneskôr do 5 dní od skončenia zdaňovacieho obdobia, v ktorom sa uplatňovanie tejto úpravy skončilo. Dodávateľ tovaru a služieb bude musieť na faktúru napísať upozornenie že "daň sa uplatňuje na základe prijatia platby". Platiteľ dane (dodávateľ) nesmie opravovať už vyhotovenú faktúru doplnením tejto informácie. Portál Finančnej správy zverejní zoznam spoločností, ktoré sa rozhodnú uplatňovať nové pravidlá o DPH.

Zavádza sa **tuzemské samozdanenie stavebných prác** a dodania stavby alebo jej časti, ktoré patria **do sekcie F Klasifikácie produktov** osobitného predpisu. Podmienkou tuzemského samozdanenia je vo všeobecnosti, že ide o dodanie medzi platiteľmi dane. Týka sa **aj dodania tovaru s inštaláciou alebo montážou**, ak inštalácia alebo montáž patrí do sekcie F Klasifikácie produktov. **Klasifikácia produktov** je ustanovená Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 451/2008 v znení neskorších predpisov.

Ak za zdaňovacie obdobie je celková **suma zo zjednodušených faktúr** 3 000 eur a viac, je platiteľ povinný v kontrolnom výkaze uviesť osobitne celkovú sumu základov dane, celkovú sumu dane a celkovú sumu odpočítanej dane v členení podľa jednotlivých dodávateľov tovarov a služieb s uvedením ich identifikačného čísla pre daň. Z dôvodu nárokov účinnosť tohto opatrenia je **od 1. apríla 2016**.

Ruší sa povinnosť **zložiť zábezpeku na daň v prípade, že zdaniteľná osoba v čase podania žiadosti o dobrovoľnú registráciu pre daň neuskutočňuje dodanie tovarov alebo služieb, ale vykonáva len prípravnú činnosť na podnikanie**. Podnikatelia, ktorí podávajú žiadosť o registráciu pre daň z pridanej hodnoty povinne, keďže dosiahli obrat 49 790 eur za najviac dvanásť predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo aj tí, ktorí podávajú žiadosť o registráciu pre DPH dobrovoľne, ak takýto obrat nedosiahli, **by mali byť registrovaní pre DPH aj v prípade, že zábezpeku na DPH nezložia alebo zložia nižšiu zábezpeku**. Výšku určenej zábezpeky pritom bude daňový úrad naďalej vymáhať.

Rozširuje sa **prenos** daňovej povinnosti na **všetky dodania tovarov** (doteraz – len tovar dodaný s inštaláciou alebo montážou) zahraničnou osobou, ak ide o dodanie **s miestom dodania v tuzemsku**, okrem dodania tovaru formou zásielkového predaja.

Zmierňujú sa podmienky pre **skoršie vrátenie uplatneného nadmerného odpočtu**. Daňový úrad vráti nadmerný odpočet do 30 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, ak platiteľ má zdaňovacie obdobie kalendárny mesiac, bol platiteľom najmenej 12 kalendárnych mesiacov pred skončením kalendárneho mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, a nemal v období šiestich (pôvodne dvanástich) kalendárnych mesiacov pred skončením kalendárneho mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, daňové nedoplatky, colné nedoplatky a nedoplatky na zdravotných a sociálnych odvodoch viac ako 1 000 eur.

Pomer použitia nákupov služieb a neinvestičného majetku na podnikanie **a na iný účel ako podnikanie** určí platiteľ **podľa výšky príjmov** (výnosov), doby používania alebo iného objektívneho kritéria. **Pomer** použitia nákupov nehnuteľností na podnikanie **a na iný účel ako podnikanie** určí platiteľ **podľa plochy nehnuteľnosti**, doby používania alebo iného objektívneho kritéria.

Budú platiť dve **lehoty pre vyhotovenie faktúry** k prijatej platbe – faktúra musí byť vyhotovená do 15 dní odo dňa prijatia platby pred dodaním tovaru alebo služby alebo **do konca kalendárneho mesiaca**, v ktorom bola platba prijatá.

Doplňuje sa príloha č. 7 zákona o **tovary, ktoré sa zdaňujú 10 % sadzbou dane**, sú to najmä – mäso (hovädzie, bravčové, ovčie, kozie, z králikov, hydina, sladkovodné ryby), mlieko, maslo, čerstvý chlieb. Novela je účinná **od 1. januára 2016**.

**Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok)
(zákon č. 269/2015 Z. z.)**

Schválená novela Daňového poriadku prináša zmeny zohľadňujúce časové hľadisko pri dodatočnom priznaní a vyrubení správnej výšky dane, zmeny súvisiace so sankciami za nesplnenie niektorých povinností a dochádza tiež k zavedeniu absorbčnej zásady pri ukladaní pokút.

Novela daňového poriadku priniesla **zmeny v podaniach**. Ustanovenie § 13 sa doplnilo odsekom 10, podľa ktorého **osoba povinná doručovať podania elektronickými prostriedkami** (t.j. daňový subjekt, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty, daňový poradca za daňový subjekt, ktorého zastupuje pri správe daní, advokát za daňový subjekt, ktorého zastupuje pri správe daní a zástupca neuvedený v predošlom texte za daňový subjekt, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty, ktorého zastupuje pri správe daní), **ktorá nedoručila podanie elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom** alebo v súlade s dohodou uzavretou so správcom dane, bude **vyzvaná na správne doručenie** podania.

V zmysle doplneného ust. § 14 sa na podanie, ktoré **nebude spĺňať** predpísanú štruktúrovanú formu a nebude doručené elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom a subjekt ani dodatočne nevyhoví výzve správcu dane, také podanie sa bude považovať **za nepodané**.

Opravné daňové priznanie a dodatočné daňové priznanie upravuje ust. § 16. Po novom, v zmysle odseku 9 dodatočné daňové priznanie nemožno podať za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa vykonáva daňová kontrola **po uplynutí 15 dní** odo dňa **(i)** spísania zápisnice o začatí daňovej kontroly, **(ii)** doručenia oznámenia o daňovej kontrole, **(iii)** doručenia oznámenia o rozšírení daňovej kontroly na iné zdaňovacie obdobie, ktorého by sa dodatočné daňové priznanie týkalo a po uplynutí 15 dní odo dňa doručenia oznámenia o rozšírení daňovej kontroly o inú daň, ktorej by sa dodatočné daňové priznanie týkalo, až do dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vydaného vo vyrubovacom konaní; ak vyrubovacie konanie nezačne (§ 68 ods. 1), **dodatočné daňové priznanie nemožno podať do dňa ukončenia daňovej kontroly**.

Po novom, v zmysle **novelizovaného znenia ust. § 52 ods. 1 písmeno a)** finančné riaditeľstvo vypracúva zoznamy daňových dlžníkov podľa stavu k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, u ktorých úhrnná výška daňových **nedoplatkov presiahla 170 Eur**.

Mesačne sa bude aktualizovať zoznam daňových dlžníkov podľa stavu k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, u ktorých úhrnná výška daňových nedoplatkov presiahla 170 Eur a zverejňovať sa bude, tak ako zakotvuje novelizované ust. § 52 odsek 4, vždy do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa zoznam vyhotovuje za účelom lepšej informovanosti daňových subjektov.

V prípade, ak bude daň alebo rozdiel dane vyrubený správcom dane na základe výsledkov daňovej kontroly, uloží sa **pokuta vypočítaná ročnou sadzbou, ktorá sa určí ako trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky**, pričom ak tento nedosiahne 10%, použije sa ročná sadzba 10% z dorubenej sumy dane za každý deň odo dňa pôvodnej splatnosti dane.

Ak správca dane znížil nárok uplatnený v daňovom priznaní, pokuta sa počíta za každý deň omeškania odo dňa uplynutia lehoty na podanie daňového priznania, ktorým bol príslušný nárok uplatnený.

Za ust. § 155 novela daňového poriadku **vložila ust. § 155a**, ktorý upravuje nový inštitút, tzv. **úhrnnú pokutu, čím sa do daňového poriadku zavádza absorbčná zásada pri ukladaní pokút**. Tomu, kto sa dopustil **viac ako jedného správneho deliktu podľa daňového poriadku**, ak ide o správny delikt, za ktorý sa ukladá pokuta, ktorej výšku možno určiť v rámci ustanoveného rozpätia, správca dane, ktorý je oprávnený uložiť pokutu, ak je to účelné a možné, uloží úhrnnú pokutu podľa toho ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na správny delikt s najvyššou hornou hranicou sadzby pokuty; ak sú za takéto viaceré správne delikty horné hranice sadzieb pokút rovnaké, úhrnná pokuta sa uloží podľa toho ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na jeden z nich. Úhrnná pokuta sa uloží najmenej vo výške najvyššej dolnej hranice sadzby pokuty ustanovenej za správny delikt z tých správnych deliktov, ktorých sa dopustil.

Uloženie úhrnnej pokuty spôsobom podľa horeuvedeného sa uplatní primerane pri uložení pokút za správne delikty, ktoré sú porušením osobitného predpisu, napríklad zákona o účtovníctve, zákona o spotrebnej dane z minerálneho oleja, zákona o dani z pridanej hodnoty, zákona o používaní elektronickej registračnej pokladnice.

Novelizovaný daňový poriadok nadobudne **účinnosť dňa 1. januára 2016**.

Zákon o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon č. 272/2015 Z. z.)

Dňom 1. 11. 2015 nadobudol účinnosť zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa významne mení postup pridelenia a oznamovania identifikačného čísla pre právnické osoby a podnikateľov. **Identifikačné číslo oznamuje právnickej osobe alebo podnikateľovi povinná osoba**, ktorá o jeho pridelenie predtým požiadala štatistický úrad. Na rozdiel od doterajšieho postupu, kedy s výnimkou subjektov zapísaných do obchodného a živnostenského registra oznamoval identifikačné číslo štatistický úrad prostredníctvom svojich pracovísk, od 1. 11. 2015 **prechádza táto oznamovacia povinnosť na povinné osoby**. **Povinnými osobami** sú orgány verejnej moci, ktoré podľa platných právnych predpisov vedú evidenciu subjektov povinne zapisovaných do registra právnických osôb, resp. vedú konanie vo veci ich registrácie alebo vydania oprávnenia na podnikanie.

Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) (zákon č. 273/2015 Z. z.)

Cieľom novely zákona o e-Governmente je zefektívnenie a zjednodušenie platného právneho stavu v troch hlavných oblastiach:

- 1/ zjednodušenie podmienok identifikácie a autentifikácie, kde sa napríklad vďaka zavedeniu **autentifikačného kvalifikovaného certifikátu** zavádza možnosť prístupu do informačného systému a k elektronickej komunikácii nielen pre oprávnenú fyzickú osobu, ale aj pre orgány verejnej moci a právnické osoby,

- 2/ ďalej sa zjednodušujú procesy týkajúce sa platenia za elektronické služby, kde sa racionalizujú procesy platobného modulu (zjednodušuje sa množstvo úkonov, potrebných na zabezpečenie informácií a evidencií úhrad platieb za služby orgánov verejnej moci) a zefektívňuje sa aj samotný proces výberu akreditovaných platiteľov (žiadateľ už nebude musieť predkladať veľké množstvo potrebných dokladov pre udelenie oprávnenia na činnosť),
- 3/ zavádza tiež nový **inštitút tzv. zdrojového registra**, slúžiaceho na prvozápis údajov, ktorý sa následne bude preberať do referenčných registrov.

Poslednou oblasťou sú legislatívno-technické zmeny a požiadavky, ktoré vyplynuli z praxe a potrieb orgánov verejnej moci aplikujúcich zákon o e-Governmente. V ďalších novelizačných článkoch sa v nadväznosti na túto novelu upravujú súvisiace procesy.

Táto Novela nadobudla účinnosť **1. novembra 2015**.

**Nariadenie vlády SR, ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2016
(nariadenie vlády SR č. 297/2015 Z. z.)**

Prijatím nariadenia vlády SR č. 297/2015 Z. z. sa **od 1. januára 2016** zvyšuje suma minimálnej mzdy z 380 eur **na sumu 405 eur mesačne**. Oproti predchádzajúcej sume predstavuje zvýšenie o 6,58 %. Od novej sumy minimálnej mzdy je odvodená aj hodinová minimálna mzda, ktorá predstavuje sumu **2,328 eura za hodinu**.

**Zákon o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
(zákon č. 336/2015 Z. z.)**

Cieľom nového zákona je zmierniť hospodárske rozdiely medzi okresmi a naštartovať v týchto okresoch hospodársky, sociálny a environmentálny rozvoj kombináciou spolupráce medzi vládou Slovenskej republiky, samosprávou a občianskou spoločnosťou, cestou vypracovania päťročného Akčného plánu rozvoja najmenej rozvinutého okresu. Zákon upravuje podmienky, systém a formy poskytovania podpory najmenej rozvinutým okresom. Národná rada SR schválila návrh zákona o podpore najmenej rozvinutým okresom, ktorým sa zároveň novelizoval zákon o investičnej pomoci **s účinnosťou od 15. decembra 2015**. Novelizácia zákona o investičnej pomoci znižuje všeobecné podmienky investičnej pomoci v najmenej rozvinutých okresoch Slovenska. Pre investičné zámery v najmenej rozvinutých okresoch v priemyselnej výrobe a cestovnom ruchu sa minimálna výška investície do dlhodobého hmotného a nehmotného majetku zníži na 200 000 eur, pričom najmenej 50 % musí byť krytých vlastným imanom. Hodnota investície na obstaranie nových výrobných a technologických zariadení, ktoré sú určené na výrobné účely, sa zníži na 30 % z celkovej hodnoty obstaraného dlhodobého hmotného a nehmotného majetku. Realizácia investičného zámeru v priemyselnej výrobe musí viesť k vytvoreniu najmenej desiatich nových pracovných miest.

V prípade cestovného ruchu musí realizovaná investícia vytvoriť aspoň päť nových pracovných miest. Nová právna úprava definuje najmenej rozvinutý okres ten, v ktorom je miera nezamestnanosti vyššia ako 1,6-násobok miery evidovanej nezamestnanosti na Slovensku za aspoň deväť štvrťrokov počas predchádzajúcich 12 po sebe idúcich štvrťrokov. Aktuálne sa bude sledovať vývoj nezamestnanosti od 1. októbra 2012 do 30. septembra 2015. Regionálny príspevok, ako doplnkový zdroj, má byť finančný príspevok poskytovaný ministerstvom dopravy zo štátneho

rozpočtu a má sa poskytovať na účel a vo výške, ktorý bude definovaný v akčnom pláne. Ministerstvo dopravy, prostredníctvom ktorého sa tento príspevok bude poskytovať, musí zabezpečiť, aby podmienky jeho použitia boli uvedené v zmluve.

**Zákon o cezhraničnej spolupráci pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov
(zákon č. 351/2015 Z. z.)**

Nový zákon upravuje pôsobnosť Národného inšpektorátu práce a inšpektorátov práce pri cezhraničnej spolupráci s príslušným orgánom iného členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, kontrole dodržiavania pravidiel vysielania zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb, identifikácii vyslania a vymáhaní pokút a povinnosti host'ujúceho zamestnávateľa a domáceho zamestnávateľa.

Cieľom zákona je prehĺbiť spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti vysielania zamestnancov v podobe spolupráce pri poskytovaní informácií, kontrolnej činnosti, doručovania písomností a oznamovania rozhodnutí orgánov členského štátu o uložení administratívnej peňažnej pokuty alebo sankcie a pri vynucovaní rozhodnutia členského štátu o uložení administratívnej peňažnej pokuty alebo sankcie, ustanoviť administratívne požiadavky, ktoré musí zamestnávateľ vysielajúci zamestnancov na územie Slovenskej republiky splniť, aby kontrolné orgány mohli účinne vykonávať kontrolu dodržiavania právnych predpisov v prípade zamestnancov vyslaných na územie Slovenskej republiky z iného členského štátu; pričom tieto požiadavky podľa dôvodovej správy prispievajú aj k zabráneniu zneužívania vyslania na obchádzanie pracovného práva aplikovaného na území Slovenskej republiky a k ochrane práv zamestnancov, ktoré im patria pri vyslaní na územie Slovenskej republiky. Povinnosti host'ujúceho zamestnávateľa a domáceho zamestnávateľa vyplývajú z ust. § 4 zákona. Ide o jednoduchú oznamovaciu povinnosť vo väzbe na vyslanie zamestnanca, (1) jeho identifikačné údaje a identifikačné údaje zamestnávateľa, (2) informácie o vyslaní akými sú druh práce, miesto výkonu práce, čas vyslania, počet vyslaných zamestnancov, názov poskytovanej služby, (3) štát a kontrolné orgány musia mať vedomosť, že na území jeho štátu vykonávajú prácu aj zamestnanci z iného členského štátu, (4) povinnosť v mieste výkonu práce uchovávať na nahliadnutie pracovnú zmluvu alebo iný doklad potvrdzujúci pracovnoprávny vzťah, (5) vedenie evidencie pracovného času a možnosť nahliadnutia do nej a možnosť nahliadnutia do dokladu o vyplatenej mzde, (6) povinnosť doručenia dokumentov na vyzvanie príslušného orgánu SR aj po skončení vyslania zamestnanca, (7) zabezpečenie prekladu dokumentov do slovenského jazyka na žiadosť inšpektorátu práce.

V odseku 4 predmetného ustanovenia je upravená povinnosť zamestnávateľa so sídlom na našom území, ktorý vysiela zamestnanca na územie iného členského štátu. Povinnosť domáceho zamestnávateľa predstavuje všeobecnú informačnú povinnosť, ktorá smeruje taktiež k zefektívneniu cezhraničnej spolupráce a uľahčeniu činnosti kontrolných orgánov iných členských štátov pri kontrole dodržiavania pravidiel vyslania. Ide priamo o transpozíciu čl. 6 ods. 4 smernice 2014/67/EÚ. Domáci zamestnávateľ je povinný poskytnúť informácie Národnému inšpektorátu práce a inšpektorátu práce, aby ten mohol vybaviť žiadosť príslušného orgánu iného členského štátu o poskytnutie informácie. Na to, aby inšpektorát práce získal potrebnú informáciu pre príslušný orgán iného členského štátu, nemusí teda vykonať inšpekciu práce. Informáciu získa tak, že si ju jednoducho vyžiada od domáceho zamestnávateľa, ktorý je povinný ju poskytnúť podľa

citovaného ustanovenia. Nový zákon nadobudne účinnosť **18. júna 2016**.

**Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorou sa menia niektoré zákony
(zákon č. 353/2015 Z. z.)**

Od **1. januára 2016** sa na Slovensku zavedú nové podmienky poskytovania príspevku na podporu mobility za prácou. Pôjde o príspevok vo výške 80 % preukázaných výdavkov na bývanie, maximálne 250 eur mesačne počas šiestich mesiacov, pričom znevýhodneným uchádzačom o prácu bude štát poskytovať príspevok aj ďalších šesť mesiacov, a to v sume najviac 125 eur mesačne.

Na získanie nároku na príspevok na podporu mobility bude po novom stačiť aj nahlásenie prechodného pobytu v súvislosti so získaním zamestnania, ak miesto prechodného pobytu na území SR je vzdialené od miesta trvalého pobytu najmenej 70 km. V súčasnosti sa pritom príspevok na presťahovanie za prácou poskytuje jednorazovo vo výške najviac 1 327,76 eura a je viazaný len na zmenu trvalého pobytu, pričom sa vyžaduje, aby bolo miesto nového trvalého pobytu vzdialené od pôvodného trvalého pobytu najmenej 50 km.

Zamestnávateľom na účely absolventskej praxe bude podľa schválenej novely zákona aj samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá nemá žiadnych zamestnancov. Aj tieto SZČO tak budú môcť využiť nezamestnaného absolventa a ponúknuť mu absolventskú prax.

**Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(zákon č. 360/2015 Z. z.)**

Zmena colnej legislatívy EÚ si vyžiadala revíziu ustanovení Colného zákona v SR z hľadiska absencie príslušnej právnej úpravy, ak colné predpisy únie niektoré otázky samé neupravujú, spresnenie na národnej úrovni pripúšťajú, alebo explicitne vyžadujú. Ďalšími ťažiskovými bodmi novely sú zmena koncepcie oznamovania colného dlhu či nová úprava inštitútu záruky na colný dlh s osobitným dôrazom na záruku formou ručenia.

Novela rieši aj zmeny vyvolané potrebami aplikačnej praxe, napríklad legislatívne zakotvenie zníženia sadzby pokuty za colný delikt alebo colný priestupok, ak deklarant dobrovoľne oznámi uvedenie nesprávnych alebo neúplných údajov. Novela je účinná **od 1. marca 2016**.

**Novela zákona, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(zákon č. 389/2015 Z. z.)**

Novelou sa zaviedla úplne nová právna forma kapitálovej obchodnej spoločnosti – jednoduchá spoločnosť na akcie (ďalej len „j. s. a.“), ktorá ponúka komplexné riešenie pre rizikové investovanie do obchodných spoločností (napr. investície do startupov).

Nová obchodná spoločnosť predstavuje hybridnú formu kapitálovej obchodnej spoločnosti.

Preberá niektoré prvky spoločnosti s ručením obmedzeným a zároveň akciovej spoločnosti. Spoločnosť zodpovedá za porušenie svojich záväzkov celým svojím majetkom. Akcionár neručí za záväzky spoločnosti.

Asi najväčšou výhodou tejto jednoteľnej spoločnosti je možnosť uzatvoriť neverejnú akcionársku dohodu, v ktorej si akcionári medzi sebou dohodnú nové druhy práv, a to právo pridať sa k prevodu akcií, právo požadovať prevod akcií alebo právo požadovať nadobudnutie akcií. Zmluva by mala umožniť rýchlejší a ľahší vstup i výstup investora z firmy. Akcionárska dohoda bude tajná. Nebude sa zverejňovať v zbierke listín.

Menej byrokratické riadenie

Z riadenia v tejto firme vypadáva dozorná rada, teda v porovnaní s akciovou spoločnosťou by malo byť rozhodovanie v jednoduchej spoločnosti pružnejšie.

Rozhodnutia v j. s. a. by sa mali prijímať mimo zasadnutia valného zhromaždenia (per rollam). Návrh na zmenu treba poslať akcionárovi a ak sa tento k návrhu nevyjadrí, bude to znamenať, že s ním nesúhlasí.

Len akcie na meno

Spoločnosť bude mať môcť len zaknihované akcie na meno v Centrálnom depozitári cenných papierov (CDCP) a bude verejne prístupný na jeho webovom sídle. Tak ako akciová spoločnosť, môže aj jednoduchá spoločnosť vydávať najmä kmeňové akcie (akcie bez osobitných práv). Spoločnosť by však mohla emitovať aj akcie, s ktorými sú spojené osobitné práva. Rozsah týchto práv nebude zákonom vopred určený. Môže ísť najmä o rozdielny rozsah nároku na podiel zo zisku alebo na likvidačnom zostatku, rozdielny rozsah počtu hlasov akcionára, či rozdielny rozsah práva na poskytovanie informácií o spoločnosti.

Spoločnosť môže vydávať aj akcie bez hlasovacieho práva, avšak len potiaľ, pokiaľ súčet ich menovitých hodnôt nepresiahne 90 percent jej základného imania. Ak by sa však rozhodovanie na valnom zhromaždení malo dotýkať majiteľov akcií bez hlasovacieho práva, o takejto záležitosti budú môcť títo akcionári hlasovať.

Akcie môžu mať dokonca vylúčenú prevoditeľnosť. Na ochranu akcionárov, ktorí vlastnia akcie s obmedzenou alebo vylúčenou prevoditeľnosťou, sa pre rozhodovanie valného zhromaždenia v otázkach, ktoré sa týchto inštitútov môžu dotknúť, zavádza potreba kvalifikovanej väčšiny. Prevedenie akcií s obmedzenou alebo vylúčenou prevoditeľnosťou bez splnenia podmienok prevoditeľnosti je absolútne neplatným právnym úkonom.

Pri vylúčení prevoditeľnosti akcií vznikne (ak stanovy neurčia dlhšiu lehotu) po štyroch rokoch od splatenia emisného kurzu právo požadovať od spoločnosti odkúpenie akcií. Tu pôjde najmä o prípady finančných investorov, ktorí nemajú záujem na dlhodobejšej investícii do spoločnosti.

Deklarovanou výhodou j. s. a. je, že bude mať základné imanie len 1 euro. Táto spoločnosť tiež nebude tri roky platiť daňovú licenciu a nebude musieť skladať zábezpeku na DPH daňovému úradu.

Novela nadobúda účinnosť **od 1. januára 2017.**